

УДК. 378.147.091.33 – 027.22:004

Платонова Оксана Георгіївна

ORCID 0000-0003-4197-3290

Кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної роботи та
освітніх і педагогічних наук,
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: ogplatonova@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Мета статті: Теоретично обґрунтувати особливості організації освітнього процесу за допомогою сучасних комп'ютерних технологій в умовах закладу вищої освіти.

Методологія: Методологічну основу використання комп'ютерних технологій у освітньому процесі закладів вищої освіти зазначено у роботах: Т. Горобець, О. Скоробагатської та Н. Стаценко. Вони розглянули особливості та проблеми диджиталізації вищої педагогічної освіти.

В. Красноштан та М. Федоров дослідили підготовку майбутнього вчителя до використання комп'ютерної технології навчання та виділили головні напрямки використання комп'ютерних технологій у педагогічному процесі вищої школи, а також визначили переваги організації самостійної роботи студентів з використанням інформаційних технологій.

Л. Ткаченко та С. Хмельницька досліджували специфіку впровадження дистанційної форми навчання у вищій освіті, яка нерозривно пов'язана з комп'ютерними технологіями.

Серед українських учених які приділяли увагу застосуванню комп'ютерних технологій в умовах воєнного стану та розглядали способи покращення освітнього процесу в таких умовах, можна виділити О. Клименко, М. Левченко, С. Феденько та А. Форостян.

Наукова новизна полягає у тому, що проаналізовано особливості використання комп'ютерних технологій в освітньому процесі в умовах закладу вищої освіти.

Висновки: Отже, успішне використання викладачами та студентами комп'ютерних технологій у вищій школі є перспективним та ефективним аспектом освіти, забезпечуючи розвиток ключових компетенцій студентів та покращення якості освітнього процесу.

Ключові слова: освітній процес, он-лайн навчання, месенджери, соціальні мережі.

Актуальність дослідження. У сучасному світі комп'ютерні технології все більше використовуються у різних сферах життя, включаючи освіту. Використання комп'ютерів та Інтернету в освітньому процесі може покращити якість освіти та зробити її більш доступною для студентів з різних регіонів та країн.

У зв'язку з пандемією Covid-19 та повномасштабним вторгненням росії на територію України, більшість закладів вищої освіти переходять на дистанційну форму навчання. Розвиток технологій та зміна вимог до фахівців змінюють підходи до навчання та сприяють появі нових форм і методів навчання.

Розвиток комп'ютерної техніки і технологій останнім часом суттєво змінив розуміння ролі інформаційних процесів у суспільстві та можливостей застосування комп'ютерів в навчанні. Використання комп'ютерів і супутніх технологій в освіті перейшло від об'єкта вивчення предмета інформатики до широкого застосування їх як засобу для покращення освітнього процесу в різних дисциплінах загальної освіти. Саме це ставить перед викладачами закладів вищої освіти завдання забезпечити ефективну та якісну освіту в онлайн-форматі. Молодь як соціальна спільнота постіндустріальної інформаційної реальності повинна мати ряд здібностей, які вона може реалізовувати також в онлайн-форматі [6].

Результати дослідження відображаються в наукових пошуках, а саме: Т. Горобець, О. Скоробагатська та Н. Стаценко у своїй роботі розглянули особливості та проблеми диджиталізації вищої педагогічної освіти.

В. Красноштан та М. Федоров дослідили підготовку майбутнього вчителя до використання комп'ютерної технології навчання та виділили головні напрямки використання комп'ютерних технологій у педагогічному процесі вищої школи, а також визначили переваги організації самостійної роботи студентів з використанням інформаційних технологій.

Л. Ткаченко та С. Хмельницька досліджували специфіку впровадження дистанційної форми навчання у вищій освіті, яка нерозривно пов'язана з комп'ютерними технологіями.

Окремо слід виділити дослідження вищої освіти та застосування комп'ютерних технологій в умовах воєнного стану авторами яких виступають О. Клименко, М. Левченко, С. Феденько та А. Форостян, які описали основні виклики, досвід та способи покращення освітнього процесу в таких умовах [1, 21].

Ще до настання пандемії Covid-19 комп'ютерні та інформаційні технології широко використовувались студентами в закладах вищої освіти. Вони стали важливими інструментами для покращення якості навчання та сприяння активному залученню студентів до освітнього процесу.

Студенти використовували комп'ютери та Інтернет для пошуку та доступу до великих обсягів інформації, електронних ресурсів, наукових статей та підручників, які вони використовували для вивчення нового матеріалу та підготовки до занять.

Спілкування також часто відбувалося через електронну пошту, месенджери, форуми та соціальні мережі. Студенти могли обговорювати освітні теми, спілкуватися зі своїми викладачами та іншими студентами, обмінюватися ідеями та навчальними матеріалами.

Крім того, багато університетів вже використовували платформи електронного навчання, дистанційні курси та віртуальні навчальні середовища для доступу до навчальних матеріалів, складання іспитів, взаємодії з викладачами та самостійного навчання.

Комп'ютери та інформаційні технології також використовувалися для досліджень, написання текстів, аналізу та обробки даних, сприяючи науковому розвитку студентів та їх професійній підготовці.

З поширенням пандемії Covid-19 багато закладів вищої освіти вперше зіткнулися з необхідністю переходу на дистанційне навчання, яке стало однією з сучасних тенденцій в освітніх системах по всьому світу. Дистанційна освіта – це сукупність сучасних методів і технологій, які дозволяють студентам отримувати інформацію та взаємодіяти з викладачами на відстані. Ця форма освітнього процесу використовує переваги сучасних технологічних можливостей. Але вона стала викликом для викладачів та студентів, які тепер повинні були адаптуватися до нової ситуації. Використання новітніх технологічних можливостей, таких як програми для відеоконференцій та платформи електронного навчання, стало необхідним компонентом дистанційної освіти.

Дистанційна освіта також дозволила розглянути нові підходи до організації освітнього процесу, такі як інтерактивні методи, використання різних ресурсів, персоналізація навчання та забезпечення доступу до освіти для широкої аудиторії.

Однак, дистанційна освіта несе з собою певні виклики, такі як забезпечення доступу до необхідної технологічної інфраструктури, забезпечення взаємодії студента та викладача в онлайн середовищі, вирішення питань оцінки та контролю інформації, забезпечення мотивації та прихильності студентів до дистанційної освіти, а також забезпечення якості освіти.

Одним із важливих аспектів успішного впровадження дистанційної освіти є професійна підготовка викладачів до роботи в онлайн середовищі. Викладачі повинні бути ознайомлені з різними платформами та інструментами для дистанційного навчання, такими як відеоконференції, відеозаписи лекцій, електронні ресурси, веб-конференції тощо. Вони також повинні володіти навичками використання цих інструментів та платформ, розуміти їх функціонал та можливості, а також бути готовими вирішувати технічні проблеми, які можуть виникати під час проведення дистанційних занять.

Окрім цього, викладачі повинні розуміти особливості взаємодії зі студентами в он-лайн середовищі. Вони мають розвивати навички ефективної комунікації в дистанційному форматі, вміти створювати стимулюючі навчальні матеріали, організовувати взаємодію студентів між собою, сприяти активному залученню студентів до навчання та вирішувати питання, які можуть виникати в процесі навчання в дистанційному форматі. Важливо також розвивати навички оцінювання та фідбеку, враховуючи особливості дистанційного навчання, такі як оцінювання робіт онлайн, забезпечення адекватного фідбеку студентам та використання автоматизованих засобів для оцінювання, якщо це можливо.

Ще одним важливим аспектом дистанційної освіти є забезпечення рівного доступу до освіти для всіх здобувачів освіти. Доступ до Інтернету є одним з основних факторів, що впливають на якість та доступність дистанційної освіти, особливо там, де комунікаційна інфраструктура є неадекватною.

По-перше, нестабільний та обмежений доступ до Інтернету може перешкоджати студентам отримувати адекватну освіту в онлайн середовищі. Відсутність стабільного інтернет-з'єднання може призвести до зриву навчання, втрати доступу до відеолекцій, завантаження навчальних матеріалів та інших онлайн-ресурсів, що впливає на якість викладання та взаємодію з викладачами та іншими студентами.

По-друге, низька швидкість інтернет-з'єднання може обмежити взаємодію з різними освітніми платформами та інструментами. Дистанційна освіта, така як відео конференції, вебінари та відеоуроки, може бути недоступною або неефективною через обмежену швидкість інтернет-з'єднання. Це може мати значний вплив на здатність учнів взаємодіяти з викладачами, бути в курсі актуальної інформації, виконувати завдання та навчатися самостійно.

По-третє, у населених пунктах з поганим інтернет-зв'язком відсутність належної технологічної інфраструктури може стати перешкодою для дистанційної освіти. Відсутність сучасних комп'ютерів та веб-камер, відсутність доступу до програмного забезпечення та недостатня кількість пристроїв для навчання можуть вплинути на здатність здобувачів ефективно взаємодіяти з навчальними ресурсами та виконувати завдання. Це може призвести до нерівності в доступі до якісної освіти в різних регіонах і областях, зокрема в районах з поганим підключенням до Інтернету.

Крім того, можуть виникнути проблеми, пов'язані з неналежним технічним забезпеченням, такі як перебої в електропостачанні та нестабільність мережі. Це може вплинути на регулярність і безперервність викладання, в тому числі в режимі реального часу.

Використання дистанційного навчання має потенціал вплинути на розвиток освіти шляхом підвищення гнучкості, доступності та інноваційності навчального процесу. У той же час, необхідно адаптуватися до нових викликів і вирішувати такі питання, як якість освіти, підготовка вчителів і забезпечення рівного доступу до освіти. Дистанційна освіта, зокрема, може стати важливим інструментом у глобальній системі освіти у відповідь на виклики сучасного світу, такі як пандемії, воєнний стан, мінливі ринки праці та зростаюча потреба у безперервному навчанні та професійному розвитку. Дистанційна освіта може зробити освіту доступною для широкого кола осіб, включаючи працюючих фахівців, які потребують підвищення кваліфікації, та студентів з різних регіонів і країн.

Однак дистанційна освіта також потребує вирішення специфічних проблем, таких як мотивація та залучення студентів, забезпечення якості, захист персональних даних, запобігання зловживанням, запобігання плагіату, технічна підтримка та інфраструктура.

З огляду на ці виклики, важливо розробити стратегії та рішення для покращення доступності дистанційного навчання для тих, хто живе в районах з поганим підключенням до Інтернету. Це може включати покращення телекомунікаційної інфраструктури в цих районах, надання технічної підтримки студентам і розробку альтернативних методів навчання, які менше залежать від доступу до Інтернету.

Дистанційна освіта також надає можливості для інновацій у методах викладання та оцінювання, доступу до нових технологій, взаємодії та співпраці між студентами та викладачами. Вона може сприяти розвитку таких важливих у сучасному суспільстві навичок, як самостійність, критичне мислення та цифрова грамотність.

Дистанційна освіта нерозривно пов'язана з використанням комп'ютерних технологій в навчанні та це дозволяє розширити можливості доступу до інформації та ресурсів, використовувати різноманітні додаткові матеріали, електронні підручники, відеоуроки, інтерактивні завдання тощо. Це дозволяє збагачувати зміст навчання, робити його більш цікавим та актуальним, а також надавати студентам можливість самостійно вивчати матеріал згідно зі своїми потребами і темпом [4].

Крім того, комп'ютерна техніка відкриває нові можливості для інтерактивного навчання, використання симуляцій, віртуальних середовищ та інших технологій, що сприяють поглибленому розумінню матеріалу, розвитку критичного мислення, творчого потенціалу та інших важливих навичок.

Сучасні комп'ютерні програми в системі вищої освіти дозволили обробляти різні типи даних, такі як зображення, аудіо, відео та текст, виконувати розрахунки та використовувати інформаційні моделі різних об'єктів. Враховуючи поширення нових цифрових інформаційних інструментів у найближчі роки, необхідно буде переосмислити спосіб сприйняття результатів навчання. Дійсно, університети можуть стати аналітичними центрами, які не потребують значних ресурсів. Це може мати велику цінність для студентів. Університети можуть перетворити студентів з пасивних споживачів інформації на активних людей, здатних виокремлювати суть і зберігати свободу вибору.

Однією з вагомих переваг використання комп'ютерних технологій в вищій освіті є можливість індивідуалізації навчання. Комп'ютерні програми та адаптивні технології дозволяють студентам вчитися власним темпом, враховуючи їхні індивідуальні особливості та потреби.

Одним з прикладів таких технологій є навчальні платформи з різноманітними рівнями складності завдань, які можуть бути адаптовані до рівня знань та вмінь кожного студента. Завдяки цьому, студенти можуть вчитися на своєму власному рівні, не відстаючи від більш новітніх або не відчувачи зайвого тиску від більш високого рівня вимог.

Крім того, комп'ютерні програми можуть надавати індивідуальні рекомендації щодо вдосконалення навичок або заповнення прогалів у знаннях. Наприклад, вони можуть пропонувати додаткові вправи, матеріали для вивчення або відповідні ресурси для поглиблення розуміння певної теми. Це допомагає студентам розвиватися відповідно до їхніх власних потреб та можливостей [3].

Індивідуалізація навчання за допомогою комп'ютерних технологій також може бути особливо корисною для студентів з різними формами сприймання інформації, обмеженими фізичними можливостями або особливими освітніми потребами. Наприклад, студенти з вадами зору можуть

використовувати спеціальні програми, що дозволяють їм отримувати доступ до навчального матеріалу за допомогою екранних читачів або візуальних допоміжних засобів.

Крім того, індивідуалізоване навчання за допомогою комп'ютерних технологій дозволяє студентам вчитися в своєму власному ритмі та в зручний для них час. Вони можуть вибирати режим навчання, який найкраще відповідає їхнім потребам та розкладу, що сприяє більш ефективному вивченню матеріалу.

Застосування комп'ютерної техніки в освіті також сприяє розвитку цифрової грамотності, що стає важливою компетенцією в сучасному світі. Студенти навчаються використовувати різні програми, інструменти та ресурси, вміти працювати з інформацією, критично оцінювати її та ефективно комунікувати в онлайн-середовищі.

Навіть соціальні мережі та месенджери стали важливими засобами комунікації між студентами та викладачами в багатьох університетах. Вони допомагають у взаємодії, спілкуванні та вирішенні організаційних питань, що є необхідним у контексті дистанційного навчання.

Одним з основних застосувань соціальних мереж та месенджерів в дистанційній освіті є можливість створення груп та спільнот, де студенти можуть обговорювати навчальні питання, взаємодіяти між собою, ділитися ресурсами та допомагати один одному. Викладачі можуть приєднатись до цих груп для відповіді на питання студентів, надання додаткової підтримки та сприяння взаємодії між студентською спільнотою.

Крім того, месенджери такі як Viber, WhatsApp, Telegram та інші можуть використовуватись для індивідуальної комунікації між студентами та викладачами. Вони дозволяють швидко вирішувати питання, давати відповіді на конкретні запитання студентів та забезпечувати ефективну комунікацію в режимі один-на-один. Викладачі можуть надсилати студентам матеріали, відповідати на запитання, вирішувати проблеми та надавати додаткову підтримку в процесі навчання.

Комп'ютерні технології мають великий вплив на процес оцінювання досягнень студентів у вищій освіті. Завдяки різноманітним методам оцінювання, таким як автоматизована оцінка, онлайн-тести, електронні портфоліо та інші, комп'ютери сприяють об'єктивності та ефективності оцінювання, забезпечуючи точність та зручність для викладачів та студентів.

Один з важливих аспектів використання комп'ютерів та програмного забезпечення у процесі оцінювання – це автоматизована оцінка. Використання спеціалізованих програмних засобів дозволяє викладачам автоматично перевіряти відповіді студентів на тестові завдання, а також інші типи завдань, такі як програмування, математичні розрахунки та інші. Це дозволяє знизити можливість впливу суб'єктивності викладача на процес оцінювання, забезпечує більш об'єктивний результат та економить час викладача.

Онлайн-тести – це один ефективний метод оцінювання, який був створений завдяки розвитку технологій. Студенти можуть проходити тести в режимі онлайн, що дозволяє їм робити це зручно в будь-який час та місці, дотримуючись встановлених термінів. Викладачі можуть встановлювати різні типи питань, включаючи відкриті, закриті, питання з можливістю вибору кількох відповідей, встановлення відповідності та інші, що забезпечує різноманітність оцінюваних навичок студентів. Онлайн-тести також можуть бути автоматично оцінені, що забезпечує швидкий та об'єктивний процес оцінювання.

Ще один популярний метод оцінювання, який сприяє об'єктивності та ефективності процесу оцінювання – це використання електронних портфоліо. Студенти можуть створювати електронні портфоліо, де вони можуть зберігати свої академічні роботи, проекти, дослідження та інші досягнення. Викладачі можуть оцінювати ці портфоліо, переглядаючи роботи студентів в електронному форматі, що дозволяє більш об'єктивно оцінювати різні аспекти робіт, такі як зміст, оформлення, креативність та інші. Електронні портфоліо також дозволяють студентам продемонструвати свої навички та здібності в більш цілісний спосіб, покращуючи процес оцінювання.

Комп'ютерні технології також дозволяють викладачам використовувати різноманітні аналітичні інструменти та статистичні методи для аналізу результатів оцінювання. Використання таких інструментів дозволяє проводити більш деталізований аналіз результатів, виявляти тренди та патерни, визначати слабкі та сильні сторони студентів та груп студентів, що допомагає викладачам приймати більш об'єктивні рішення щодо оцінювання.

Крім того, використання комп'ютерів у процесі оцінювання дозволяє забезпечити ефективне зберігання та обробку даних оцінювання. Електронні системи оцінювання дозволяють зручно зберігати результати оцінювання, забезпечувати їх конфіденційність та доступність для викладачів та студентів. Опрацювання результатів оцінювання також може бути автоматизованим, що дозволяє зменшити час, необхідний для оцінювання, та забезпечує більш швидку повернення результатів студентам. Це покращує ефективність процесу оцінювання, особливо в великих групах студентів.

В сучасному освітньому процесі університетів різні викладачі використовують різні ресурси, програми та додатки в залежності від своїх особистих вподобань, предмету викладання, методів навчання та вимог навчальних програм. Це можуть бути загальновідомі та широко використовувані платформи, такі як Google Classroom, Moodle, Blackboard, або спеціалізовані програми та додатки, розроблені для конкретних предметів або наукових досліджень.

Наприклад, викладачі технічних спеціальностей можуть використовувати спеціалізовані програми для моделювання, розрахунків та дизайну, такі як AutoCAD, MATLAB, SolidWorks, ANSYS тощо. Викладачі гуманітарних наук можуть використовувати текстові редактори, бази даних, документаційні системи та інші програми для наукових досліджень, аналізу текстів, створення презентацій тощо

Класифікації цифрових технологій розглядалися в багатьох наукових працях. Основні були класифіковані з урахуванням практичної мети конструктивного опрацювання даних для створення, пошуку, обробки та обміну інформацією в освітньому, публічному та приватному комунікаційних середовищах. Тому, розглядаючи питання створення цифрової компетентності майбутніх фахівців на основі систематизації та узагальнення вітчизняних і зарубіжних практики ми пропонуємо наступні класифікації використання цифрових технологій:

– системи управління навчанням (Learning Management Systems, LMS): Moodle, Google Classroom, WebCT, Blackboard, Canvas та інші платформи для підтримки онлайн-курсів;

– інструменти/системи для публікацій та спільного доступу/взаємодії: YouTube, подкасти, електронні книги, відеолекції, документи Google, соціальні закладки (Social Bookmarking), Mind Maps, Wikis, Blogs, тощо;

– соціальні мережі: Facebook, Instagram, Twitter, Clubhouse, LinkedIn, Ning, Academia.edu тощо;

– інструменти міжособистісного спілкування: електронна пошта, ZOOM, Viber, Telegram, WhatsApp, Skype, Discord, форуми, вебінари, інтернет-проекти тощо;

– мобільні додатки/застосунки: програмне забезпечення для роботи на смартфонах, планшетах та інших мобільних пристроях;

– інструменти агрегації контенту: RSS-канали, NetVibes, Google Reader та інші алгоритми забезпечення швидкого та якісного збирання текстових даних;

– віртуальна реальність: онлайн ігри та програми для роботи в режимі реального часу, віртуальні лабораторії тощо;

– системи оцінювання та зворотного зв'язку: електронне тестування (Google Forms, Moodle), рефлексія (фідбек в аудіо чи письмовій формі), електронне нотування (Pages, Trello, Evernote) тощо [5].

Запропонована класифікація цифрових технологій допоможе зробити процес навчання більш продуктивним, гнучким та автономним як для викладачів, так і для студентів. Виходячи з практичного досвіду, цифрові технології можна застосовувати на різних рівнях, етапах і формах навчання. Хоча ця класифікація не є вичерпною, ми вважаємо, що перелічених вище цифрових технологій достатньо для ефективного розвитку цифрових компетентностей майбутніх фахівців [5].

Висновки. Отже, використання комп'ютерних технологій у вищій школі є перспективним та ефективним аспектом освіти, забезпечуючи розвиток ключових компетенцій студентів та покращення якості освітнього процесу.

References

1. Клименко Н. Г. Особливості організації освітнього процесу в закладах вищої освіти України в умовах воєнного стану. *Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 3 травня – 13 червня 2022 року*. 2022. С. 194–198.
Klymenko, N. H. (2022). Osoblyvosti orhanizatsii osvitnoho protsesu v zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Peculiarities of the Organization of the Educational Process in Higher Education Institutions of Ukraine under Martial Law]. *Osvitnii protses v umovakh voiennoho stanu v Ukraini: materialy vseukrainskoho naukovo-pedahohichnoho pidvyshchennia kvalifikatsii, 3 travnia – 13 chervnia 2022 roku – The Educational Process in the Conditions of Martial Law in Ukraine: Materials of the all-Ukrainian Scientific and Pedagogical Professional Development, May 3 – June 13, 2022*, 194–198.
2. Красноштан В. І., Федоров М. В. Підготовка майбутнього вчителя до використання комп'ютерної технології навчання – пріоритетний напрям реформування вищої освіти. *Modern Engineering and Innovative Technologies*. 2020. № 25-05. С. 64–69.
Krasnoshtan, V. I., Fedorov, M. V. (2020). Pidhotovka maibutnoho vchytelia do vykorystannia kompiuternoi tekhnolohii navchannia – priorytetnyi napriam reformuvannia vyshchoi osvity [Preparing Future Teachers for the Use of Computer Learning Technology is a Priority Area of Higher Education Reform]. *Modern Engineering and Innovative Technologies*. №25-05, 64–69.
3. Кривонос І. О. Особливості використання інформаційних технологій в освітній діяльності здобувачів освіти. *Українські студії в європейському контексті: зб. наук. праць*. 2022. № 5. С. 183–189.
Kryvonos, I. O. (2022). Osoblyvosti vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii v osvitnii diialnosti zdobuvachiv osvity [Peculiarities of the Use of Information Technologies in the Educational Activities of Education Seekers]. *Ukrainski studii v yevropeiskomu konteksti: Zb. nauk. Prats – Ukrainian Studies in the European Context: Collection of Scientific Works*. 5, 183–189.

4. Мякшин А. С. Роль інформаційно-комунікаційних технологій у сучасній освіті. *Матеріали VIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Київ, 26 січня 2022 р.). Київ, 2022. С. 67–69.
 Miakshyn, A. S. (2022). Rol informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u suchasni osviti [The Role of Information and Communication Technologies in Modern Education]. *Materialy VIII mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii – Materials of the 8th International Scientific and Practical Internet Conference* (m. Kyiv, 26 sichnia 2022 r.). Kyiv, Ukraine, 67-69.
5. Потюк І. Використання цифрових технологій в навчальному середовищі закладів вищої освіти: офлайн та онлайн формати. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*. 2021. Т. 1, № 11(79). С. 219–221.
 Potiuk, I. (2021). Vykorystannia tsyfrovyykh tekhnolohii v navchalnomu seredovyshchi zakladiv vyshchoi osvity: oflain ta onlain formaty [The Use of Digital Technologies in the Educational Environment of Higher Education Institutions: Offline and Online Formats]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Seriya «Filolohiia» – Scientific Notes of the National University «Ostroh Academy». Series «Philology»*. Vol. 1, № 11(79), 219–221.
6. Yanchenko Tamara, Ren Larysa, Zavatska Liudmyla, Platonova Oksana, Mykhailenko Oksana. Educational Work within the Framework of Youth Policy: Post-industrial Imperatives. *Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research*. 13/01/XXXII. VOL. 13, ISSUE 1, SPECIAL ISSUE XXXIII. P. 99–104. Retrieved from: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130132/papers/A_19.pdf

Platonova Oksana

ORCID 0000-0003-4197-3290

PhD in Pedagogy, Associate Professor,
 Associate Professor of the Department
 of Social Work and Educational and Pedagogical Sciences,
 T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
 (Chernihiv, Ukraine) E-mail: ogplatonova@ukr.net

USE OF COMPUTER TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Purpose of the article: *Theoretically justify the peculiarities of the organization of the educational process with the help of modern computer technologies in the conditions of a higher education institution.*

Methodology: *The methodological basis for the use of computer technologies in the educational process of higher education institutions is indicated in the works: T. Gorobets, O. Skorobagatskaya and N. Statsenko. They consider the features and problems of digitization of higher pedagogical education.*

V. Krasnoshtan and M. Fedorov investigated the preparation of the future teacher for the use of computer training technology and identified the main directions of using computer technologies in the pedagogical process of higher education, and also determined the advantages of organizing the independent work of students using information technology.

L. Tkachenko and S. Khmelnytsky investigated the specifics of the introduction of distance learning in higher education, which is inextricably linked with computer technology.

Among the Ukrainian scientists who paid attention to the use of computer technologies in conditions of martial law and considered ways to improve the educational process in such conditions, we can distinguish O. Klymenko, M. Levchenko, S. Fedenko and A. Forostyan.

The scientific novelty lies in the fact that the features of the use of computer technologies in the educational process in the conditions of a higher education institution are analyzed.

Conclusions: *Therefore, the successful use of computer technologies by teachers and students in higher education is a promising and effective aspect of education, ensuring the development of key competencies of students and improving the quality of the educational process.*

Key words: *educational process, online learning, messengers, social networks.*

Стаття надійшла до редакції 19.06.2023 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **Ребенюк В. М.**